

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, X. évfolyam, 7 (79.) szám

Bécs, 2015 október

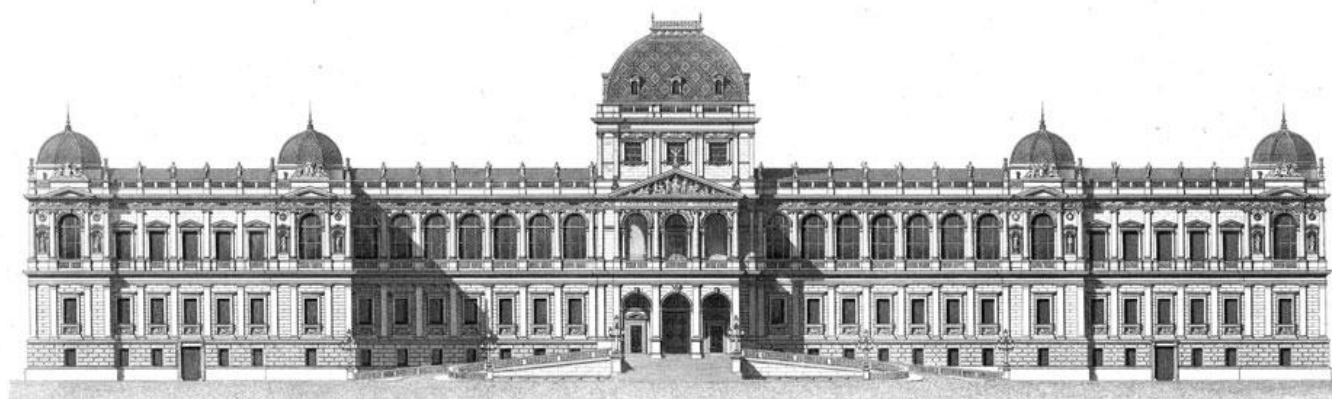
.....
Dr. Seidler Andrea

A bécsi Finnugor Tanszék

A Bécsi Egyetem Finnugor Tanszéke – régebben Intézete -- 1974 óta létezik, 2005 óta az akkor megalakult Európai és Összehasonlító Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének (EVSL) részlege. Az EVSL összefoglalja a magyar, finn, finnugor, skandináv és holland nyelvek és kultúrák oktatását és kutatását. 25 évig Rédei Károly, a finnugor nyelvészet professzora vezette az intézetet, nyugdíjazása óta Johanna Laakso professzorasszony áll az intézmény élén.

A tanszék a maga nemében egyedülálló Ausztriában.

években egyre inkább áthelyeződik a kultúrtudományra. Ez egyrészt az intézet szerkezetének (mint az Összehasonlító Nyelv és Irodalomtudomány intézet része) és történetének (mint finnugor nyelvintézet) megfelelően az irodalomtudományok kultúratudományi megközelítését jelenti, másrészt ez megfelel az irodalomtudomány utóbbi évtizedekben megfigyelhető fejlődésének is. Különös figyelmet szentelünk a német nyelvű magyarországi írásosság, a magyar migráció irodalomtörténete és a többnyelvűség témaköreinek.

A Bécsi Egyetem

Kizárólag Bécsben vehetik fel a osztrák illetve Európa több országából érkező hallgatók a Finnugor, Hungarológia illetve Fennisztika szakot.

A Bécsi tanszék munkatársai elsősorban a nagyobb finnugor nyelvek – magyar, finn, észt – oktatásával, valamint ezen népek nyelvének, irodalmának és kultúrájának oktatásával és kutatásával foglalkoznak. Jelenleg négy habilitált professzor, három un. Senior Lecturer (főleg nyelvoktatók) és számos óraadó oktatja a különböző tantárgyakat. Minden évben érkezik Magyarországról vendégtanár, felváltva magyar nyelvészettel vagy magyar irodalommal foglalkozó professzor. Az anyagi támogatást a tanszék részben a Balassi Intézetnek, részben a kar dékáni hivatalának köszönheti. 2014-ben szűnt meg az addig a finn állam és a Bécsi Egyetem közös finanszírozásával létrehozott finn vendégtanári státus.

A tanszék kutatási és oktatási súlypontja az utóbbi

A tanszéken a korszerű Bolognai rendszernek megfelelően három lépcsős az oktatás: BA szinten fel lehet venni a Hungarológiát, a Fennisztikát, MA (Mesterszinten) a Hungarológiát, illetve a Finnugor Nyelvészetet. Doktori disszertációt mindhárom szakterületről lehet írni.

A tanszéken ezenkívül középiskolai magyar szakos tanárképzés (*Lehramt Ungarisch*) is folyik. Szinte az összes, Burgenlandban, Alsóausztriában és Bécsben működő magyartanár a Bécsi intézetben szerezte diplomáját.

A kutatási tevékenységünkben fontos szerepet játszanak a kulturális kapcsolatok (különös tekintettel a Magyarország és Ausztria illetve a német nyelvterület közötti kontaktusokra), nyelvi kontaktusok, kisebbségi és veszélyeztetett nyelvek kutatása.

Részletesebb tájékoztatást a tanszéken folyó projektekről az előadásom keretében szeretnék adni.

Nyári egyetem tizedszerre

A Bécsi Egyetem Európai és Összehasonlító Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetének Finnugor Tanszéke és a Nyugat-magyarországi Egyetem Bölcsészkarának Uralisztikai Tanszéke idén 10. alkalommal rendezte meg közös nyári egyetemét osztrák, illetve a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók számára június 30. és július 20. között. A rendezvényen a magyar hallgatók németül, az osztrákok pedig magyarul tanulnak. A nyári egyetemet az Osztrák-Magyar Akció Alapítvány támogatja, s a hallgatók pályázat útján nyerhették el a részvételhez szükséges ösztöndíjat.

A nyári egyetem több mint két évtizede működik: az első években Keszthely, majd Szeged, nyolc éve pedig Szombathely ad otthont a kurzusnak. A hallgatók délelőttönként intenzív nyelvkurzuson vesznek részt, két-két csoportban napi négy órában tanulják egymás nyelvét haladó ill. középhasaladó szinten; délutánonként osztrák és/vagy magyar kultúrtörténeti tematikájú előadásokat hallgatnak, filmvetítésen vesznek részt és változatos szabadidős, sport- és kulturális programok közül választhatnak.

A hétfégi programok között két közös kirándulás is szerepelt: az első hétféje úti célja Kőszeg és környékére, a második hétfégén pedig az eisenstadti (kismartoni) Esterházy-kastéllyal és a Haydn-házzal ismerkedhettek meg a résztvevők.

A magyar diákok az ország különböző egyetemeiről és főiskoláiról érkeztek, az osztrák hallgatók nagy része a Bécsi Egyetem hungarológia szakos diákjaként vagy egyéb szakja mellett tanulja a magyar nyelvet. A nyári egyetem fő alapelve a kétnyelvű nyelvhasználat, a két kultúra kölcsönös közvetítése a tanórákon és a tanórán kívüli közös tanulás segítségével.

Tisztelt olvasónk!

A Bornemisza Péter Társaság nehéz anyagi helyzete ellenére sem havi rendezvényeit, sem a Bécsi Posta kiadását nem szándékszik megszüntetni vagy kurtítani. Ehhez azonban az Ön segítségére van szüksége. Lapszámunkhoz ezúttal csekket is mellékelünk, azzal a kéréssel, hogy lehetőségei szerint támogassa társaságunk irodalmi-művelődési munkáját, valamint lapunk megjelenését.

Amennyiben hozzájárulását csekk helyett inkább elektronikus úton (e-banking) kívánja eljuttatni, kérjük, az alábbi adatokat használja:

EmpfängerIn: Peter Bornemisza Gesellschaft
 Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
 BLZ: 11000 Konto Nr. 00207578600
 IBAN: AT581100000207578600
 SWIFT (BIC): BKAUATWW
 Verwendungszweck: Az Ön neve + "Spende"

*Hozzájárulását előre is köszönjük!
 Tisztelettel: Dézsi-Szente Zsuzsa, BPT pénztáros*

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság novemberi rendezvényére

Meghívottunk:

Prof. dr. Seidler Andrea

a Bécsi Finnugor Intézet magyar irodalomtudomány professzora

FIGYELEM!!! A HÓNAP MÁSODIK VASÁRNAPJÁN

2015. november 8.-án, d.u. 16:30 órakor

Az előadás helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Prof. dr. Seidler Andrea a Bécsi Finnugor Intézet magyar irodalomtudomány professzora.

Sopronban született, 1956 óta él Ausztriában.

A középiskolát Burgenlandban végezte, majd a Bécsi Egyetemen valamint az ELTÉn Német, Angol és Magyar szakon szerzett diplomát.

Doktori disszertációjak témája a Pester Lloyd kultúrpolitikája 1900 körül, a habilitációja a 18. századi magyarországi németnyelvű sajtóról szól.

Kutatási területe a 18. századi középeurópai irodalom és művelődés, a modern média története, jelenleg Lukács György levelezésének feldolgozásával foglalkozik.

2002 óta a Bécsi Magyar Iskola vezetője.

Irodalmi Nobel-díj 2015: Svetlana Alekszijejics (Fehéroroszország)

Svetlana Alekszijejics kapta az idei irodalmi Nobel-díjat. A fehérorosz ellenzéki írónőt a kommunizmus világának régészeként is emlegetik -- nem véletlenül, hisz csaknem negyven évig tanulmányozta a *homo sovieticus*, vagyis a szerinte szabad életre képtelen embertípust.

Alekszijejics a Szovjetuniót alulnézetből, a hétköznapi ember szemszögéből bemutató regényeivel vált ismertté. Könyveiben a második világhégersről, a szovjet-afgán háborúról és a csernobili katasztrófáról is mesél, a szemtanúkkal és a rokonaikkal készített interjúk százainak segítségével. Teszi mindezt olyan pontosan és aprólékosan, mint egy oknyomozó újságíró. A fehérorosz írónő két éve így beszélt alkotói hitvallásáról: "Az egyetlen kérdés, ami folyamatosan foglalkoztat, az, hogy a szenvedéseinket miért nem tudjuk elengedni? Miért nem mondjuk, hogy nem akarunk tovább rabok lenni? Miért térnek vissza a gyötrődéseink? Habár nincsenek válaszaim ezekre a kérdésekre, azt szeretném, hogy a könyveim elgondolkodtassák ezen

az embereket. Természetesen kell ilyen könyveket írni napjainkban mert ebből érthetjük meg a történeteket és azt, ami napjainkban zajlik. Ez a feladatuk az orosz, a fehérorosz és a poszt-szovjet íróknak. Harmincöt éve ezzel a térséggel foglalkozom és meg kell írnom ezeket a könyveket, mert ha nem értjük meg, hogy mi történt velünk, akkor már nem is látjuk a múltat."

Alekszijejics nyugat-Ukrajnában született 1948-ban, ukrán édesanya és fehérorosz édesapa gyermekeként. Miután katona apja leszerelt, a család egy bjelorusz faluban telepedett le, ahol szülei tanítóként dolgoztak. Nagyon korán az írás felé fordult, újságírónak tanult, de számos más műfajban is kipróbálta magát. A Svéd Akadémia állandó titkára az írónőt méltatva úgy fogalmazott, hogy Alekszijejics nagy és innovatív író, aki meghaladta az újságírás kereteit és új irodalmi műfajt alkotott, amely magán viseli a kézjegyet.

A magyarul idén novemberben megjelenő "Elhordott múltjaink" című könyvének fordítója, Iván Ildikó beleszeretett az Alekszijejics által teremtett műfajba, amely több stílus egyedi szintézise. "Nagyon szuggesztív, nagyon traumatizált sorsokat bemutató írások ezek, melyek egységgé állnak össze, de úgy kell elképzelnünk, hogy monológokat olvasunk -- mondja a fordító. Zajlik egy beszélgetés egy bizonyos alannal, néha kettővel, aki egymás szavába vágva mesél el egy sorsot, egy történetet. Alekszijejics jelen van, de hallgat. Nagyon ritkán tudjuk olvasni az ő kérdéseit is, leginkább az alanyok reakciójából lehet következtetni arra, hogy pontosabban mit kérdezett. Ahogy egyre inkább ásta bele magát ezekben a sors történetekbe, tulajdonképpen úgy vált íróvá, hogy elkezdte ezeket a monológokat megformálni. Tehát nem kizárólag a rögzítés és a tanúságtétel volt a célja, hanem ezzel egy művészi hatást is el szeretett volna érni. Ahogy ő megfogalmazta, neki az a dolga, hogy értő figyelemmel, tehát empátiával végighallgassa a tanúkat. Így pedig kettősség áll elő: benne van a hitelesség igénye, hogy ezek valós történetek, ugyanakkor benne van az az igény, hogy mégis egy irodalmi értékű szöveget kapjon az olvasó."

Alekszijejics a minszki autoriter rezsim ellenzékének egyik legismertebb hangja, aki a rendszerváltás után tíz évig nem lakhatott hazájában, és könyveit mind a mai napig nem adják ki Fehéroroszországban. 2013-ban így vallott a hitelességről: "Ahogy én írom a könyveket, azt csak úgy lehet, ha otthon élsz. Hallgatod, hogy mit beszélnek az utcán, a kávézóban, miről beszélnek a szomszédok. A fülem mindig az utcán van, ezt mind hallani kell. Ha ezt nem hallom, akkor nem lesz hiteles a könyvek hangja."

Bár a Svéd Akadémia állandó titkára szerint a díjazott kiválasztásánál nem játszott közre a politika, hanem csupán az írói kvalitás számított, Iván Ildikó szerint az életműre minden bizonnyal az orosz-ukrán konfliktus is ráirányította a figyelmet: "Alekszijejics könyvei arról szólnak, hogy az egyén mit tud kezdeni ezzel a viharral, amibe tulajdonképpen belévetíti a történelem, és ez az ami most szerintem drámaian aktuálissá teszi, de mondhatni azt is, hogy sajnos a következő években és évtizedekben valószínűleg még ilyen szempontból aktuális lesz. Amiben ő sajátos, az, hogy ez egy közelkép, amit ő ad. A nagy történetet látjuk, a történelmet, a dráma viszont mindig egyéni. A dráma feldolgozásának szükségessége az igazi tanulság, amit le lehet vonni. Amíg ez nem történik meg, amíg nem tudjuk a saját múltunkat feldolgozni, addig újra és újra elő fogjuk idézni, tehát addig újraterejtjük."

Svetlana Alekszijejics könyveit 35 nyelvre fordították le. Magyarul eddig "A háború nem asszonyi dolog" és a "Fiuk cinkoporsóban" című regénye jelent meg, az utóbbi számvetés az afganisztáni háborúról, katonák és az elesett fiaikat gyászoló anyákkal folytatott megrázó beszélgetések segítségével. Ahogy arról az egyik elbeszélő is vall a műben, itt is tetten érhető a tanulság, hogy a Svetlana Alekszijejics által kutatott múlt máig hat.

Rövid részlet az utóbbi műből: "A háborúnak nincs vége amikor elhallgatnak a fegyverek. Beköltözik az emberek lelkébe. Ahol megtörtént, ott nem lehet meg nem történné tenni. És ott másként mérik az időt."

A Nobel-díjat december 10.-én adják át. Az elismerés mellett 8 millió svéd korona -- mintegy 861 ezer euro -- is jár, amelyet Svetlana Alekszijejics saját bevallása szerint arra fordít, hogy kidolgozhassa újabb könyvtölteit.

(Kászoni Zoltán összeállítása)

Nemes nemessé, azaz emberséges emberré válni

Jaap Scholtennel, a "Báró elvtárs" dokumentumregény szerzőjével beszélget Zay Éva

Elnyomók, kizsákmányolók, a társadalom parazitái – mintegy negyven éven át ezek voltak a nemesség és arisztokrácia jelzői. A kommunizmus a magántulajdon felszámolásával „egyenlített”, és a korábbi elit gazdasági, szociális és kulturális tőkájének megsemmisítésére törekedett, egy egészséges társadalomnak azonban ismernie kell múltját, különböző csoportjainak jellegzetességeit. Erdélyben 1949. március másodikáról harmadikára virradóra kilakoltatták az erdélyi földbirtokos családokat, és az elmúlt évtizedek alatt fizikai és szellemi javaik többé-kevésbé jóvátehetetlenül megsemmisültek. Jaap Scholten holland író az oral history és az útikönyv műfaját ötvöző Báró elvtárs című kötetében ezeknek a családoknak a diktatúra alatt átélt viszontagságairól ír. Az erdélyi arisztokrácia olyan tagjaival is sikerült interjút készítenie, akik a meghurcolás előtti időkre is emlékeztek, így különösen megrázóak a múltjukból felvillantott képek. Nem sokkal azt követően, hogy a könyvet olvastam, személyesen is találkozhattam Jaap Scholtennel, és megragadtam az alkalmat, hogy erdélyi útjai, interjúi során szerzett tapasztalatairól, a téma jelentőségéről beszélgessek vele.

A "Báró elvtárs" Hollandiában jelent meg 2010-ben, 2011-ben a történelmi témájú könyveket díjazó Libris Geschiedenis Prijszel tüntették ki. Magyarországon az első kiadás angol nyelvű volt, a kötetet 2014-ben adták ki magyar nyelven, a Corvina Kiadó gondozásában. A könyvet az olvasóközönség érdeklődéssel fogadta: két hete újra kiadták a magyar változatot, idén megjelenik román nyelven is, a nemzetközi kiadást pedig 2016-ban ismertetik New Yorkban. A kötet azért jelenhetett meg csak 2014-ben magyarul, mert az író kötötte a könyv egyik álnéven szereplő kulcsfigurájának, egy idős arisztokrata hölgynek tett ígérete. Ez arról szólt, hogy amíg él, nem adják ki sem magyar, sem román nyelven a könyvet, mivel félelmei voltak ezzel kapcsolatban. A T. Erzsébet álnéven szereplő hölgy kilétét most sem fedte fel az író, mindössze annyit mondott: sajnós ez a számára igen kedves személy tavalý elhunyt, ezért jelenhetett meg magyarul is a kötet.

Jaap Scholten

– Minek hatására kezdett el érdeklődni az erdélyi magyar arisztokrata családok sorsa iránt?

– Feleségem, Ilonka maga is magyar arisztokrata családból származik, amelyet rokon szálak fűznek erdélyi családokhoz. A rendszerváltásokat követően első közös útjainkon egy öreg Peugeot-val Kelet-Európa országait jártuk. 1991-ben a Budapesthez közeli Leányfaluba látogattunk, onnan pedig Erdélyt átutazva Bukarestbe, ahol nagybátyám, Coen Stork, az akkori holland nagykövet fogadott. Coen nem csekély merészséggel, hűen tájékoztatta Hollandiát a Ceaușescu-rezsim viselt dolgairól. Leányfaluban a feleségem nagymama fogadott, aki maga is Döry-lány volt, a család rokon szálai részben a Rákócziakhoz fűződnek, így büszke lehetek arra, hogy három fiamban Twente szászainak, és egy kicsiny mértékben a Rákócziaknak a vére is kering.

Nagymami sokat mesélt a régi időkről. A társadalmi egyenlőség elvét nagyon is szem előtt tartó Hollandiából származom, így nekem ezek a történetek rendkívülieknek, meseszerűeknek tündek. Már akkor úgy éreztem, ezeket egy nap valakinek le kellene írnia. Mindamellert elég sok időnek kellett eltelnie, amíg ténylegesen bátorságot merítettem ezek összegyűjtéséhez; novelláim többsége hangsúlyosan önéletrajzi jellegű, és előfordult, hogy saját családomban is konfliktusok adódtak írásaim miatt. Az idő azonban telt, nagymami meghalt, Ilonka egy igen kedves nagynénje úgyszintén, és

rájöttem arra, hogy ezeknek az embereknek a halálával egész levéltárra való történet vesz el.

Egy alkalommal azért utaztam ismét Erdélybe, hogy az erdők kipusztításáról, a törvénytelen fairtasokról írjak. Ekkor mesélte el nekem egy nemesi családból való úr kilakoltatásuk történetét. Kényszerlakhelyre hurcolták, egész addigi élete gyökeresen megváltozott. Megtudtam, hogy ugyanez a sors várt a többi erdélyi földbirtokos családra is. A mintegy hatvan interjú segítségével megpróbáltam feltérképezni az erdélyi arisztokráciának a kommunizmus előtti, alatti és utáni világát.

Sokat nyomott a latba a munka tényleges elkezdését illetően az is, hogy a New York Times-ban elolvastam egy francia katolikus pap írását, aki Ukrajnában kutatta a zsidó falvak kultúrájának emlékeit. Rájöttem, hogy bizonyos témákat talán előnyösebb kívülállóként megközelíteni. A kötet összeállítását megelőzően szakdolgozatot írtam a témáról a Közép-Európai Egyetemen angol nyelven, amelyet magyarra is lefordítottak. A bálteremből a pincébe. A magyar arisztokrácia hazai száműzetése című anyagomat meglepően sokan olvasták és osztották meg a világhálón.

Úgy vélem, általában keveset írnak az arisztokráciáról. Meglepődtem, hogy a Báró elvtárs Hollandiában milyen népszerűvé vált, mivel nálunk általában a szegényekről, az elnyomottakról íródnak könyvek. Azt gondolom, hogy a kommunista rezsim különös kegyetlenséggel bánt el az erdélyi nemességgel és arisztokráciával, ezért fontosnak tartottam megírni az ő élményeiket, tapasztalataikat is. Úgy vélem, kiegyensúlyozott társadalomban ismerni kell az egykori felső rétegekről szóló történeteket. Nem tartom helyénvalónak, hogy az a negatív imázs maradjon meg ezekről a családokról, amelyet a kommunista rendszer kreált, mivel számos tagjuk sokat tett az idők folyamán a társadalomért.

(Kolozsvári Szabadság, 2015. október 16.)

1956 -- oral history (elbeszélrt történelem)

Szigetvári István emlékezik az eseményekre

Október 25-e volt, amikor a kollégiumból kimentünk cigit venni, és a Mester utcán kijöttünk a Nagykörútra, mert azt hallottuk útközben, hogy orosz páncélaútok vonulnak a Nyugati pályaudvar felé. Emberek álltak az út szélén, és köpdösték az oroszokat.

Ez annyira meglepett, hogy csak csodálkoztam, és nem érttem semmit. Egy darabig egyetlen lövés sem dördült el, csak mentek az oroszok a nyitott páncélaútokban, a tömeg meg köpdöste őket. Közben valahonnan a Kilián laktanya felől rájuk lóttak. Erre elkezdett kerepelni a ruszki fegyvere is, de nem a tömegre. Lövés lövést követett, és a Kiliánból egy páncélaútót kilóttak. Hogy kinek a kezébe került ott fegyver, kinek nem, azt abban az időben még nem lehetett tudni. A lényeg az, hogy egy páncélaútót kilóttak, valaki benzinespalackot dobott rá. A többi páncélaútó azonban a lövöldözés ellenére is csak ment tovább.

Az út szélén homokkal teli faládák sorakoztak. Télen, amikor lefagyott a sínpálya, és megcsúszott a villamos kereke, onnan vettek homokot, hogy leszórják a sít. Az asszonyok felhúzták a szoknyájukat, abba lapátolták a homokot, azzal próbálták eloltani az égő páncélaútót, amit a palackkal felgyújtottak. Egyszer csak valaki kiugrott a páncélaútóból. Egy szovjet katonatiszt volt. Elkezdett szaladni a Körúton az Üllői út irányába. Valahol a saroknál érte a találat a csuklóján. A tömeg nem esett neki, nem ütötte, nem verte, hanem valaki fogta, és elvitte a kórházba. Mikor eloltották a páncélaútót, két katonát találtak benne, holtan. Megégték, de tán lövés is érte őket, mert az egyik kúszó helyzetben volt, mintha mászni akart volna kifelé.

Másnap reggel a nevelők megint csak nem engedtek el bennünket dolgozni, mert akkoriban már erősen dörgtek a fegyverek, mindenünnen lövések hallatszottak. Miközben a Bokréta utcán az Üllői út felé igyekeztem, először a Tűzoltó utca sarkán találkoztam fegyveresekkel. Volt köztük egy, aki mély benyomást tett rám. Ez a fekete hajú, zilált külsejű, hadonászó-kiabáló, de nem parancsokat osztogató, hanem inkább hangadó férfi Angyal István volt. Több fegyverrel együtt a Páva utca felé tartott, de nála nem volt fegyver. Hozzájuk csapódtam. Ma sem tudom megmagyarázni, miért fordultam meg, miért nem mentem haza a Bokréta utcába. Akkor nem volt még bennem olyan szándék, hogy beálljak közéjük, fegyvert fogjak és harcoljak. A Tűzoltó utcában volt egy garázs, ott valamiért megálltunk. Akkor én nem maradtam ott, hanem valahogy a Berzenczey utca felé keveredtem. Itt pedig „Göndörbe” és fegyveres társaiba botlottam. „Göndört” Wágner Istvánnak hívták, de én az igazi nevét akkor se tudtam, amikor letartóztattak.

A Nagykörút felé tartottak. Valaki a kezembe nyomott egy mausert. Mikor megjelentek az Üllői út felől a szovjet harcokcsik, Göndör azt mondta, hogy aki magyar, lőjön! Tűzet nyitottunk a páncélosokra. Ez olyan volt, mint amikor az elefántot megcsípi egy szúnyog, mert csupán annyi hatása volt, hogy az oroszok gyorsabban mentek el.

A Tűzoltó utcában két garázs volt. Az egyik belügyi, de az le volt zárva, onnan nem lehetett kocsikat elvinni. A másik a Garázsipari Vállalaté volt. Göndör odaküldött néhányunkat, hogy vigyázzunk az autókra, ne hordják széjjel. Ebben a garázsban alakult meg a Tűzoltó utcai csoport.

Angyal Pisták mindenfelé jártak, különtárgyalásokra a Parlamentbe, meg a különböző csoportokhoz. Mert amilyen széthúzást csak el lehet képzelni, az mind megvolt a csoportok között. Ott volt a Corvin köz Iván Kováccsal, majd később a Pongráz testvérekkel, a Baross téren Nickelsburg Laciék, akkor volt a Széna téren a Szabó bácsi-féle csoport. A Tompa utcában a Bárányéké volt a jelentősebb csoport. Bizony nem vet jó fényt ránk, de olyan vélemények is elhangzottak a felkelők között, hogy egyes csoportokat le kell fegyverezni. Ebben a felkelőcsoportok némelyike meg is állapodott egymással. Ez az egymás közötti rivalizáláson és nem Nagy Imre fegyverletételi felszólításán alapult, amit egyébként 28-ig állandóan bömbölt a rádió.

Sajnos voltak túlkapások, de az az igazság, hogy egy népmegmozdulásnál olyan nincs, hogy ne kerüljön a felszínre valamennyi salak. A történelemben nem volt még olyan forradalom, ahol ilyesmi ne fordult volna elő. Különösen nagy ellentét volt a Corvin köz és közöttünk. Ez féligmeddig hatalmi villongás volt, de az ávósok begyűjtésében sem voltunk egy véleményen. Mi azt mondtuk, nekünk csak azokat kell felelősségre vonnunk, akik 23-a után csináltak valamit. A Corvin közben nem volt ilyen különtségtétel. A felkelőcsoportok vezetői között szinte alig lehetett megbeszélést létrehozni. Nem volt közös főparancsnokság.

Angyal Pistát mindenütt elismerték, de azért inkább mindegyik csoport önálló akart maradni. A Szabad Népnél Dudásékkal sem volt túlságosan jó a viszonyunk, bár összetűzésünk nem volt.

(Forrás: A forradalom emlékezete. Személyes történelem. 1956-os Intézet. mek.oszk.hu portál)

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala.**Varró Dániel**
Limerickek

Lakott egy kisbaba Veszprémbe,
egy reggel cukornak lett nézve.
Kávéba bétetten
megitták véletlen.
Túlzottan cuiki volt vesztére.

*

Lakott egy kisbaba Vácott,
folyton a macskával játszott.
Kapott egy plüsst:
„Inkább ezt üsd!”
Azt hitték, arra majd átszok...

*

Lakott egy kisbaba Ukkban,
azt hitte, fülén is luk van.
Fülébe is szórt hát
robbanós cukorkát.
Azóta esőben pukkan.

*

Szájába vett mindent Eszterke,
szülei türelmét tesztelte.
Lenyelt egy pendrive-ot,
azt mondták: „Ez már sok.
„Eszterke, ne számíts desszertre!”

Figyelő Figyelő Figyelő Figyelő

ELŐZETES

A Bornemisza Péter Társaság következő, decemberi rendezvénye: **Ádvent a könyvtárban.** 2015. december 6.-án, d.u. 17:30-kor. Helyszín: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

KIÁLLÍTÁS

Klimt/ Schiele/ Kokoschka und die Frauen

A 20.-ik század kezdetén mindkét nem részéről felerősödött az előző századtól örökölt szexuális tabuk megszüntetésének szándéka. Az akkoriban általánosan "nőkérdés"-ként emlegetett témát a bécsi modernnek három jelentős festője, Gustav Klimt, Egon Schiele és Oskar Kokoschka különböző módon dolgozták fel képeikben.

A kiállítás Bécsben, az **Unteres Belevedere**-ben, 2016.02.28-ig lesz látható.

KÖNYV

Nemrég jelent meg **Fónyad-Joó Gábor** első regénye német nyelven. Címe: **Zuerst der Tee** (Wortreich-Verlag, ISBN 978-3-9503991-7-2, ára 19,90 euro). Minden könyvesboltban kapható. A szerző néhány évvel ezelőtt előadói estet tartott a Bornemisza Péter Társaság székhelyén, ahol saját írásaiból olvasott fel.

Fónyad visszafogott humora a legkülönbözőbb életformák és kultúrák egymással való ütköztetéséhez szolgál ideális alapul, a nélkül hogy lekezelően hatna.

(Spunk Seipel, LiteraturhausWien - 2015.10.9)

Fónyad könyve a tudós-műhelyek paródiája, benne egy giccsmentes szerelmi történettel. (S.F., Falter – 2015.10.7)

SZÍNHÁZ

Burgtheater, Bécs:

Maxim Gorkij: Wassa Schelesnowa - novemberi előadások: 2. , 5. (19.30), 13. (20), 15., 29. (19 óra)

Karl Kraus: Die letzten Tage der Menschheit - novemberi előadások: 4., 23. (18.30 óra)

Nemzeti Színház, Budapest:

Petőfi Sándor: János Vitéz (rendező: Vidnyánszky Attila) - novemberi előadások: 12., 16. (15, 19 óra)

Weöres Sándor: Psyché (rendező: Vidnyánszky Attila) novemberi előadások: 21.(bemutató), 22. (19 óra)

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung der Gesellschaft: Creditanstalt Bankverein,
A-1011 Wien, Schottengasse 6. BLZ: 11000 Konto Nr. 00207578600 IBAN: AT581100000207578600 SWIFT (BIC): BKAUATWW